

SJ och tyska DB bildar gemensamt bolag i Sverige och omöjliggör fri konkurrens

Gemensamt ägda bolaget fick tillslag efter att man gav ett bud 300 miljoner under konkurrenterna....

Styrelsen
Norrtåg AB

Upphandling av
Norrtåg AB - Trafikupphandling, Tjänstekoncession tågtrafik Dnr: 2009-0107

Styrelsen för Norrtåg AB har idag den 26 april 2010 beslutat att tilldela **Botniatåg AB** uppdraget.

Här följer en kortfattad beskrivning av upphandlingens olika steg, utvärdering mm.

Annonsering

Upphandlingen inleddes med en annons i Allegos som inskickades 2009-11-16 för publicering i EGT och Allegos databas samt att en annons publicerades i Anbudsjournalen nr 48 som utgavs 2009-11-27. Upphandlingen genomförs som en icke direktivstyrd tjänstekoncession.

Frågor och svar under anbudstiden

Fjorton PM med 154 frågor och Norrtågs svar distribuerades under anbudstiden till samtliga företag som inskickat intresseanmälan till Norrtåg.

Sista dag för anbud fastställdes till 2010-03-15, kl 12.00.

Anbudsöppning anbud

Anbudsöppning med protokoll 2010-03-16 och tre (3) anbud förelåg vid anbudsöppningen.

Nedan förtecknas de inkomna anbudena

Anbudsgivare	Benämns
Svenska Tågkompaniet AB	TK
Botniatåg AB	Botniatåg
Veolia Transport Sverige AB	Veolia

Prövning steg 1 - Anbuderna uppfyller ställda krav

Samtliga anbud uppfyller ställda krav och har lämnats på de villkor och förutsättningar som beskrivs i förfrågningsunderlaget inklusive Norrtågs svar på frågor som ställs av olika företag under anbudstiden.

Samtliga anbudsgivare informerades skriftligt efter anbudspresentationen att man uppfyller ställda krav och att respektive anbudsgivares anbud kommer att prövas i steg 2.

Anbudspresentation

Samtliga anbudsgivare inbjöds att under ett par timmar presentera sina anbud och dessa presentationer gjordes under perioden 2010-03-22 till 2010-03-29 för Norrtågs upphandlingsgrupp.

Norrtåg begärde in slutbud till 2010-04-14

Norrtåg begärde via skrivelse 2010-04-02 till samtliga anbudsgivare att inkomma med ett slutbud avseende Norrtågstrafiken baserat på en mindre justering av uppdragsbeskrivningen för basutbud 0 och att basutbud 1A är det basutbud som skall utföras.

Inlämnade slutliga anbud skall uppfylla ställda krav och lämnats på de villkor och förutsättningar som beskrivs i förfrågningsunderlaget. Norrtåg klargjorde att slutbudet kommer att ligga till grund för anbudsprövningens steg 2.

Sammanställning av anbudens jämförelsepriser

Respektive anbudsgivare inkom med slutbud innehållande smärre prisjusteringar gentemot de ursprungliga anbudena.

Jämförelsepriserna avser totalpriser över avtalstiden som Norrtåg skall betala till Operatören. Jämförelsepriserna är summan av samtliga basutbud plus summan av viktade priser för samtliga optioner, allt summerat över avtalstiden.

Biljettintäkterna tillfaller Operatören på de villkor som anges i förfrågningsunderlaget med tilläggskrivelser.

Anbudsgivare	Slutanbud - Jämförelsepriser i kronor exklusive moms
TK	306 930 000 kr
Botniatåg	38 598 000 kr
Veolia	343 248 000 kr

Sammanställning av anbudens Tjänstekvalitet

I en separat bilaga till tilldelningsbeslutet redovisas utvärderingen av anbudens tjänstekvalitet.

Utvärderingen av anbudens tjänstekvalitet är gjord av en arbetsgrupp från Norrtågs ägare och en extern konsult. Gruppen har ej haft kännedom om de kommersiella villkoren i anbudena

Anbudsgivare	Anbudets Totala medelvärde för Tjänstekvalitet enligt utvärderingsbilaga *500.000 kronor
TK	54,64 poäng*500 000 kr = 27 320 000 kr
Botniatåg	52,50 poäng *500 000 kr = 26 250 000 kr
Veolia	51,43 poäng *500 000 kr = 25 715 000 kr

Anbudens Värderingstal

Anbudsgivare	Anbudens Värderingstal = Jämförelsepris - Tjänstekvalitet
TK	306 930 000 – 27 320 000 = 279 610 000 kr
Botniatåg	38 598 000 – 26 250.000 = 12 348 000 kr
Veolia	343.248.000 – 25 715 000 = 317 533 000kr

Det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet

Det anbud som har det lägsta Värderingstalet är det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet.

Botniatågs anbud är det mest ekonomiskt fördelaktiga anbudet och väljs därför till Operatör till Norrtågstrafiken.

Norrtåg vill uttrycka att stort tack till de operatörer som deltagit i anbudstävlingen och lagt ned ett omfattande arbete.

Norrtåg vill också gratulera Botniatåg AB till det vunna uppdraget och ser fram mot ett kreativt samarbete under de kommande avtalsåren.

Thomas Hägg
Styr ordf.

Maria Högländer
VD

Toni kommentar:

Så var det med den svenska tåg avregleringen...

Försök och tillgodogör dig detta:

EU genomförde ett direktiv 1996 som Sverige under (s regeringen med stöd av kommunister och mp) godkände, ett direktiv är förpliktigande för alla medlems länder. Man har sedan ca 10 år på sig att implementera EU direktivet i den egna lagstiftningen. Det ”glömde” s regeringen, när Alliansen trädde till genomförda man vad som måste genomföras för att inte få stora bötesbelopp.

Riksdagen beslöt en stegvis avreglering där oktober 2010 skall vara fri konkurrens vilket i praktiken innebär sommaren 2011 när den nya tidtabellen gäller. Och då skall man dessförinnan ha sina duster med byråkraterna på Trafikverket angående ”slot” tider etc

I Sverige finns det flera aktörer, franskägda Veolia, Tågkompaniet ägt av Norska NSB, Arriva ägt av Arriva UK börsbolag som övertogs av Deutsche Bahn några veckor sedan för svindlande 27 miljarder Sek samtidigt som Arriva bedriver koncessionstrafik för Skånetrafiken samt Östgötatrafiken. DB regio i Sverige är ett direkt ägt bolag till tyska moderbolaget Deutsche Bahn DB som får svindlande 30 miljarder euro (ca 300 miljarder sek årligen i subvention) + alla hundratals miljarder euro i investeringspengar där ingen kan hålla reda på helheten, med mistankar om korrupktion och svindlerier varför tyska Parlamentet tillsatt en utredning.

Svenska regeringen ni skall skämmas!

Det måste vara självklart att den svenska regeringen inte är ovetande, dvs Maud Olofsson departement att SJ 25% bildar ett gemensamt ägt bolag med DB:s dotter i

Sverige DB regio 75% som fått namnet Botnietåg AB.

Samtidigt som DB äger Arriva, är detta inte marknadsdominans? Är detta inte ett perfekt sätt att kringgå avregleringen? Hur kan den svenska regeringen med Maud Olofsson och hennes drabanter i syrelsen gå med i något som bryter mot alla möjliga lagar, det är skrämmande att man totalt struntar i konkurrenslagarna.

Och vart tog branschföreningen vägen som borde slå larm till kkv, men hur slå larm när SJ folket sitter med och bevakar sina egna intressen?

Skam på torra land!

Det är landstingsägda Norrtåg (skattebetalarna) som upphandlar och kringgå genom juridiska finter upphandlingen och därmed kan Botnietåg lämna ett bud som ligger 300 milj kr under övriga anbud eller, budet är endast 10% av vad övriga har lagt in om.

Några legala synpunkter hur maktavarna hittat vägen att urholka avregleringen:

1. Det rör sig här om en koncession, vilket gör att det är mycket svårare att identifiera eventuella oegentligheter eftersom upphandlingsdirektiven inte är tillämpliga.
2. Det faktum att utvärderingsmodellen som använts innebär att en prisskillnad om ca. 290 MSEK uppstod mellan det vinnande anbudet (Botnietåg: 38,6 MSEK) och det näst bästa anbudet (Tågkompaniet:307 MSEK) är intressant, men svår att attackera i praktiken.

Vid samtal med Kommissionen har vi fått veta att det måste läggas fram konkreta bevis på oegentligheter (t.e.x. diskriminering) och finnas uppenbara brister eller felaktigheter i utvärderingen av anbuden för att Kommissionen skall kunna engagera sig i en nationell upphandling. Av informationen i beslutet om tilldelning av det aktuella kontraktet till Botnietåg redovisas att (i) anbudsgivarna uppfyllt de krav som anbudsförfarandet uppställt, att (ii) samtliga anbudsgivare fått tillfälle att under ett par timmar presentera sina anbud för upphandlingsgruppen och att (iii) samtliga anbudsgivare därefter fått inkomma med slutbud.

3. Även om ifrågasatt utvärderingsmodell kan kritiseras, eftersom förhållandevis små skillnader mellan anbudsgivarnas respektive samlade poäng (där en hög poäng innebär stora prispåslag och leder till ett sämre anbud), är det svårt att angripa den här typen av modeller. Detta, eftersom de svenska domstolarna kommit att godta den här typen av upphandlingsmodeller och därmed skapat en allmän praxis för användandet av dessa i Sverige. Det kan hävdas att den valda upphandlingsmodellen ökar möjligheten för den upphandlande enheten att på förhand skraddarsy upphandlingen så att den passar en viss anbudsgivare och att den upphandlande enhetens utrymme för skönsmässig (diskretionär) bedömning ökar så att utvärderingen av anbuden inte blir tillräckligt transparent och att risken för felaktig tilldelning av kontraktet därför ökar.

4. När det gäller den här typen av upphandlingar bör man därför först undersöka om det finns sakliga grunder och är juridiskt motiverat att upphandla den efterfrågade tjänsten genom koncession och inte genom vanlig direktiv-upphandling.

5. Den 15 juli träder lagen om nya rättsmedel ikraft. Regelverket grundas på ett EU-direktiv och innebär att anbudsgivares rättigheter och att överklaga/överpröva tilldelningsbeslut ökar, så att dessa kan granskas före det att ett kontrakt definitivt tilldelas den vinnande

anbudsgivaren. Lagen syftar också till att förhindra förekomsten av olagliga direktupphandlingar och innebär också att olagliga direktupphandlade kontrakt ogiltigförklaras och att vite utdöms. Mer information om den nya lagen finns på följande länkar:

http://www.kkv.se/t/Page____5980.aspx

http://www.kkv.se/t/Page____6163.aspx

Det kan tilläggas att, om man som anbudsgivare misstänker att en upphandlande enhet godtagit ett anbudspris som är oskäligt lågt, exempelvis p.g.a. att anbudsgivaren i Sverige kunnat lägga ett bud som subventioneras av anbudsgivarens moderbolag (som kanske finns i ett annat land och som kan vara statligt ägt), så bör den klagande anbudsgivaren framföra sådana synpunkter/argument under de regler som finns angivna i den nya lagen (ovan under punkten 5 nedan).